

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Magjelenik minden csütörtökön vasárnap.

A VILÁGHISTÓRIA

végtelen forgatagában csak muló pillanat az a tizenöt hónap, a melyet halálos küzdelemben harcolt végig a világ; mégis ezer esztendő alig halmozhat föl annyi ragyogó alakot, mint amennyit ez az ötvenéves év hozott. És most dél felől újabb név csendül felénk. Bojadjeff tábornok hadserege — mondják a hivatalos jelentések — áttört a Timokon, Bojadjeff itt vagy amott támad, Bojadjeff megverte a szerbket. Tegnap még senki sem tudta, ki áll a vad viharéknél életetörő bolgár sereg élén, ma minden kávéházban Bojadjeffről beszélnek, boldog bizalommal tekintenek ismeretlen alakja felé és szinte kéjesen ismételtetik a szláv csengésű nevet százszor is: Bojadjeff, Bojadjeff, Bojadjeff.

Mert eddig sötétben és vigasztalanul hangzottak számunkra a szláv nevek: orvul gyilkoló fanatikuskok, ármányos és sima politikuskok, embertelen hadvezérek, vértükrre és országunkra éhes nagyurak alakja elevenedett meg nyomukban. Sőt volt egy hazulról kiebudalt, megtagadott bolgár is, aki ellenségeink végtelen táborába állott. Radko Dimitrievről szól az ének, aki míg hazája igaz ügyéért küzdött, míg mögötte állott a tiszta és szent bolgár lelkesedés, a legnagyobb bolgár hadvezér volt. Napoleonhoz hasonlították és neve dicsőségesen hangzott a bolgár határokon túl. Mikor azonban orosz szoldba állott, a becsülettel együtt elhagyta a szerencséje, hadvezető zsenije és most, oly sok kudarc után, a feledésbe és szegénybe merült neve.

Csodálatos végzet nehezedik arra a táborra, amely a végítéleti fekete sereggént áll velünk szemben. Részükön az ármány, orgyilkos tör, bomba, a megvesztegetés, a terror, rut önérdék, irigység, halálos gyűlölet, részünkön csak a becsület és katonáink fegyverei. Aki melléjük sorakozik, annak feje fölött megjelenik a halál angyala és a sötét átok. Ellenségeink végzete miatt buknak le a fiatalok az olasz anyák, ezért kell most már halálra morzsolódnia a vitéz szerb hadseregeknek. Aki zászlónk alá sorakozik, az új életre kel. Törökország régi dicsősége egyszerre föltámadt és ezért virrad gyönyörűsége Nagy Bulgária hajnala. Ez a varázslat hozza egyre közelebb a bolgár hadsereget dicsőséges előrenyomulásában és ez a csodálatos, megmagyarázhatatlan erő teszi ragyogóvá a legújabb szláv csengésű nevet: a Bojadjeffét.

Az árdrágítók hazaárulók.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának alább egész terjedelmében közölt Hirdetménye hivatalosan is megállapítja azt az általunk a háboru kezdete óta vallott felfogásunk helyességét, hogy amikor az egész ország apraja-nagyja hű szövetségeseinkkel a világháboru forgatagában harcol az ellennünk esküdtöd entente hatalmak megfojtási szándéka ellen, akkor az, aki ilyenkor önző érdekeinek lehetetlenségét a haza és összeség érdekeinek fölébe helyezi, **hazaárulást** követ el és mint ilyen példaadó megtorlást, nyilvános kipellengérezést és ezáltal megbélyegzést érdemel meg.

A városi tanács alábbi hirdetménye teljesen fedi ezt az álláspontunkat, amelynek szankcióját a tanács azzal adhatja meg, hogy azokat a „**hazaftaltan egyéneket**”, akik árdrágítással embertelen és jogusulatlan előnyöket akarnak maguknak szerezni, a **törvény legteljesebb szigorával fogja sújtani.**

A rendőrségünk már **izlelített** adott ebből a helyes szigorúságból, a városi tanács, mint ilyen ügyekben is II. fokú hatóság, az alábbi hirdetményben **hívallást** tesz a szigorú megbélyegző megtorlás mellett.

Meg vagyunk győződve, hogy így is lesz és a „**piaci helyzet kizsákmányolói**” az árdrágító kofák és a „**irakkos banditák**”, egyformán a köterbe kerülnek.

Szegyentáblát kell csinálni, abba kell belevésni azoknak a nevét, akik „**tulzott árfejhajtással**” a „**mostani történelmi időben**” élelmiszterrel uzsoráskodnak. A köter mellé érzékeny pénzbírsággal kell őket sújtani és vissza kell állítani a régi magyar idők letűnt, de jól bevált emlékeit: a **derest és a porciót**, ami a nagyterén kimért 25 botütésnél kezdődött.

Talán mindez véget vet az ujvidéki élelmiszterkufárok garázdálkodásának.

A hirdetmény külömben így szól:

29881. sz. kig. 1915.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter urnak folyó évi október hó 4-én 118568/III. c. 1915. szám alatt kelt korrendelete alapján közhírré

teszem, hogy a közszükségletek kielégítése és a közéletmelzés rendjének az üzérkedés hátrányaitól való megóvása érdekében a kormány — a törvényhatóságok sürgető kérelmeinek is eleget téve — gondoskodott a legfontosabb közszükségleti és élelmezési cikkek árainak — részben országos, részben területileg elkülönítetten való — hatósági megállapításáról s megadta ezzel a legerőteljesebb eszközök egyikét arra, hogy a piaci helyzet kizsákmányolásán alapuló indokolatlan és tulzott árfejhajtások hátrányaitól az erre hivatott hatóságok, a közönséget megvédhessék.

Amde a hatóság eljárásának sikere a vásárló közönség folytonos támogatását feltételezi, mely ha hiányzik, kárt szenvednének vele mindazok a nagy érdekek is, a melyek ahoz fűződnek, hogy a háboru által teremtett bonyolultabb helyzetet egyesek jogusulatlan előny szerzésére ki ne alkalmazhassák, a közszükségletek kielégítése meg ne nehezítették és a közönség megélhetésének terhei ok nélkül ne fokoztassanak.

Az arra illetékes hatóságok a törvény teljes szigorát fogják alkalmazni az ilyen egyének ellen, hogy elriasztó példát állítsanak a hazafiatalnak elemek elé, a kik a mostani történelmi időben nem átalják önérdékeiket a közcélok fölébe tenni.

Figyelmeztetem azonban a közönséget, hogy nem csak a haza, hanem elsősorban saját érdekét is szolgálja, ha az árak tullepésének minden esetét a hatóság tudomására hozza. Nem árulkodás ez, hanem hazafias kötelesség. Ne hagyja magát a közönség befolyásoltatni attól az aggálytól, hogy ilyenformán az áru megszerzhetségétől elesik, mert az illető árusok ha látják, hogy kiséreleteik meghiusulnak, sőt büntetéseket teszik ki magukat, némi visszatartási törekvés után végre is kénytelenek lesznek cikkeiket piacra vinni, nem is szólva arról, hogy komoly szükség esetén a kormány megtudja találni a módját annak, hogy az üzérkedés által visszatartott készletek a közfogyasztástól elvonhatók ne legyenek.

Végül nyomatókusan figyelmeztetem a város közönséget, hogy a hatósági árnal magasabb áraknak nemcsak a követelése, de a megadás, sőt minden e tekintetben való közreműködés is kihágás s amazzal egyenlő elbírálás alá esik.

Profuma Béla s. k. polgármester.

A tisztviselők.

A kormány törvényjavaslatot terjeszt a legközelebbi országgyűlés elé az állami tisztviselők segélyezése érdekében. Azonkívül közel félmillió koronát utalt ki épp most a belügyminiszter az államrendőrség tisztviselőinek és alkalmazottjainak hadisegélyképpen. Szóval belátja az állam, hogy a tisztviselőket nem lehet egészen elhagyni s hogy a még nemrengő hangzatotól takarékosági elvek és a korlátozott megsegítések elveknél szépek lehetnek, de a gyakorlatban nem válnak be. Minden valamire való magáncégt fizetéseket javit ebben az esztendőben, habár kimondja, hogy a rendkívüli intézkedés csak a háboru rendkívüli idejére érvényes. Pedig ezek a cégek járvárisze nem szokott fukarkodni amugy sem. Igen sok állami méltóságos ur elcsérelné a jövedelmét akárhány olyan magánhivatalnokéval, akit tekintetesnek is csak kényserűsügből szólítanak.

De gondol rájuk más tekintetben is az ország hivatalos lelkiismerete, az állam. Magántisztviselő fizetését (ha ilyesmire mérsékelkedni a kapzságs) a háboru idején leszállítani nem szabad s ha vállalat mégis elkövetné a gonoszságot, elveszti esetleges állami szállítási megbízatását.

Mondjuk-e isten tudja hányadszor, hogy a mai időkben csak egy vesztés társadalmi osztály van s ez a hivatalnokai kar? A fix-jövedelem éppen hogy elég volt azelőtt is a megélhetésre, abból kijönni a beosztás különös művészetével lehetett. A drágaságot nem a tanyai nép érzi s nem a tiszteletrémeltó parasztság, amelyet nevezünk akár termelőnek, akár közvetítőnek, vagy munkásnak. Mindenki annyi alkalmat nyer a rendes és a mellékkeresetre, amennyit akar. Takarékbetétek növekednek milliós tételekben és sűrű forintokban, mindenféle életmegtnyilvánulás közepeit egyedül az itthon levő tisztviselő vörörsre dagadt szemmel küzködik a megélhetéssel.

Iparos-családok, ha igényeiknek kevés volna a hadi államsegély, pótlékkal lát el az állam. Különféle testületek, kamarák hozzátartozói társadalmi állásuknak megfelelő havi járandóságot kapnak, ha a családtag kereséget megakadt. Csak a köztisztviselő lehet az ország legelhagyottabbja? Igényeiről ugys rég lemondott. Öreg, kiselejtezésre szánt ruhák kerülnek elő a lomtárakból és szerepelnek újjak gyánant; a piac nem látja őket, mert vízszont a piacot megtapasztalni manap lelki keserűség; az iskolás gyerekeket — ugyebár — le-

hetetlenség megakasztani tanulásukban, azonkívül is szenvedhet bármiben a jövő reménye? Nem luksuszra gondolunk, csak a föltétlenül szükségesre. A tisztviselő az, akitől még ma is állandó áldozatot, mosolygó arcot, fürgé készséget várnak, neki kell rendben tartani rendeletek ágas-bogas erdejét, ő végzi mások munkáját, ő lelkesít, házal s ő dresszírozódik bele egyre jobban a koplalásba. Csoda, hogy még nem jutott a cigány lovának sorára.

Amit elmondunk, azért mondtuk, hogy vegyen róla tudomást Ujvidék város hatósága és községe is. Nálunk, egyedül még nálunk nem történt akár egy szerény, igen-igen kényszeredetten szerény lépés is. Az állam most belátta, hogy a cipő szorít, következőleg nagyobb mértéket vesz. Ha éppen csak példák után indulunk, magunktól semmi nem jut eszünkbe, — itt a példa. Akiik kihasználják a szerencsés alkalmakat, ne feledkezzenek meg kötelességeikről sem.

179.036 K 59 fillér az ujvidéki hadiadó.

Folyó hó 22-én fejezte be ülésését az a bizottság, amely az 1914. évben 20.000 koronával, vagy azon felüli jövedelemmel — szolgálati járandóságokat nem értve bele — rendelkező ujvidéki lakosok hadiadóját állapította meg. Dr. Szlezák Lajos országgyűlési képviselő elnökölt, a kincstárt *Koszterszitz* József pénzügyigazgató helyettes képviselte, míg a bizottság a következő tagokból alakult: *Balassa* Henrik, *Dietzgen* Gábor, *Gavanszky* Tivadar dr., *Szefánovits* Lyubomir, *Heim* Lipót és *Königstättler* Dusan.

A hadiadó fizetésére javaslatba hozott 160 ujvidéki lakos közül a bizottság harminchétnek felmentése után a következőkre vetette ki a hadiadót:

Dr. Adamovich István ügyvéd 20.401 kor. után 730 kor., Altwirth József tőkepénz. 21.673 kor. után 730 kor., Bachrach Lajos term. ker. 102.220 kor. után 4970 kor., Balogh Dezső férfi szabó 21.582 kor. után 730 kor., Böhm Ármin kerk. ügyn. 21.990 kor. után 730 kor., Brittig Márton huszszállító 29.400 kor. után 1050 kor., Brüll Ede bőrkeresk. 21.909 kor. után 730 kor., Brüll Fülöp bőrkeresk. 21.909 kor. után 730 kor., Balassa Henrik takrp. v. ig. 9.611 kor. 78 f. után 352 kor. 75 fill., Bauer Gyula sörnagyker. 64.000 kor. után 2720 kor., dr. Brezovszky Nándor orvos 20.500 kor. után 706 kor. 02 fill., Brüll F. Frigyes kendergyár. 120.000 kor. után 6000 kor., Brunner Ede malomtulajd. 25.395 kor. után 890 kor., Csávicz János pamukker. 21.990 kor. után 730 kor., Cselikovics Vilmos keresk. ügyn. 24.500 kor. után 890 kor., dr. Csirics Milán ügyvéd 21.900 kor. után 730 kor., Dietzgen Gábor vaskeresk. 21.330 kor. után 730 kor., Dietzgen Imre földbirt. 23.772 kor. után 810 kor., özv. Dimitrievics Mihályné földbirt. 36.184 kor. után 1420 kor., özv. Dimovics Matavuj Lyubica hagyatéka 28.781 kor. után 1050 kor., Dungserszky Lázár földbirt.

613.633 kor. után 30.750 kor., dr. Dungserszky Gedeon földbirt. 59.254 kor. 53 fill. után 2520 kor., Dungserszky György földbirtokos 38.982 kor. után 1520 kor., Dungserszky Jakab földbirt. 90.095 kor. 42 fill. után 4220 kor., Ernst Bernát fakeresk. 50.565 kor. után 2120 kor., Ernst József fakeresk. 22.328 kor. után 810 kor., Faith Ferenc gözm. tulajd. 47.332 kor. után 1920 kor., Farkas Mór férfi szabó 22.500 kor. után 810 kor., dr. Fenyő Győző orvos 16.401 kor. után 598 kor., Fischer Sándor diszműáros 21.335 kor. után 730 kor., Frank Gyula term. keresk. 33.110 kor. után 1220 kor., Frics Györgyné bordélyos 20.348 kor. 18 fill. után 730 kor., Freud Béla sörnagyker. 24.075 kor. után 890 kor., Forgács Benő varrógép keresk. 21.900 kor. után 730 kor., Frigyesi Béla sörnagyker. 30.000 kor. után 1050 kor., dr. Gavanszki Tivadar ügyvéd 20.158 kor. után 730 kor., Georgievics János tőkepénzes 23.035 kor. után 810 kor., Gerich István sertés hizl. 72.000 kor. után 3120 kor., dr. Géza Imre ügyvéd 21.070 kor. után 730 kor., Grosz Miksa butor keresk. 72.000 kor. után 3120 kor., Grosz Viktor rövidáru keresk. 23.990 kor. után 810 kor., Goldberg Illés órás és éksz. 29.774 kor. után 1050 kor., gör. kell. hitközség 45.102 kor. 43 fill. után 1920 kor., Trandafil alap 26.129 kor. 76 fill. után 970 kor., Hajos Miksa bank ig. 20.100 kor. után 730 kor., Handler Zsigmond gabona kereskedő 21.350 kor. után 730 kor., Helleisz Miklós tímár 35.540 kor. után 1320 kor., dr. Jojkics Mladen földbirt. 25.295 kor. után 938 kor., Jerkovics János háztulajdonos 120.000 kor. után 6000 kor., dr. Kassovitz Ármin orvos 21.900 kor. után 730 kor., Katona Gyula banküzlet 53.339 kor. után 2320 kor., Kertész Mór divatáru üzl. 26.401 kor. után 970 kor., Kiss Árpád bordélyos 36.236 kor. után 1420 kor., Klauber Sándor rövidáru keresk. 21.440 kor.

50 fill. után 730 kor., Klein Zsigmond pamutáru keresk. 21.830 kor. után 730 kor., Klein Lipót fűszer keresk. 60.000 kor. után 2520 kor., dr. Kleiszner Gusztáv ügyvéd 20.752 kor. után 730 kor., Klein Oszkár droguista 21.610 kor. után 730 kor., Kolarszky Veszelin fűszer kereskedő 20.450 kor. után 730 kor., Kohn Gyula József rövidáru keresk. 51.900 kor. után 2120 kor., Kovács József szállodás 32.582 kor. után 1220 kor., Kozma Rezső szállodás 22.297 kor. után 810 kor., Königstättler János szesznyagyk. 23.790 kor. után 810 kor., Königstättler Dusan szesznyagyer. 23.865 kor. után 810 kor., Königstättler Béla szesznyagyerkeresk. 23.790 kor. után 810 kor., Krausz Ede butorkeresk. 72.000 kor. után 3120 kor., Kron Richard rőfőskeresk. 27.505 kor. után 970 kor., dr. Krnó Miklós ügyvéd 18.849 kor. után 660 kor., dr. Kubinyi Károly ügyvéd 25.946 kor. 38 f. után 890 kor., Lichtschein Sándor gépkeresk. 28.000 kor. után 970 kor., Lázics Sztánkó rövidáru keresk. 23.750 kor. után 810 kor., dr. Leitner Benő orvos 21.831 kor. 15 fill. után 830 kor., Lovrekovics Ferenc halkeresk. 39.990 kor. után 1520 kor., Löwy Mátyás rőfőskeresk. 21.302 kor. után 730 kor., Löwy Adolf magánzó 25.300 kor. után 890 kor., Markovics Milorád földbirt. 21.446 kor. után 730 kor., Matics Dusan takarékp. igazgató 21.073 kor., 24 fill. után 776 kor. 99 fill., mätéházi Matkovits Béla főispán 37.098 kor. 63 fill. után 1554 kor. 36 fill., Menráth József butorkeresk. 22.548 kor. 64 f. után 810 kor., Miatovics Milós földbirtokos 31.124 kor. után 1130 kor., Miroszavlyevics Koszta rőf. keresk. 38.931 kor. után 1520 kor., Miroszavlyevics Lázár rőf. keresk. 21.487 kor. után 730 kor., Mogin Tivadar sertés hizl. 30.000 kor. után 1050 kor., Nikolics Izidor. ny. főszolgab. 23.988 kor. után 872 kor. 98 fill., Novics Milan földbirtokos 21.070 kor. után 730 kor., Novics Vljakó földbirt. 24.305 kor. után 890 kor., Peics Péter földbirt. 22.151 kor. után 810 kor., Pekló Béla ép. vállalk. 27.201 kor. után 970 kor., Piszarovics Milorád bordélyos 43.203 kor. után 1720 kor., Plavics Gábor magánzó 21.505 kor. után 730 kor., Popper Lipót pamutáru ker. 21.830 kor. után 730 kor., Pillischer Ignác bordélyos 21.910 kor. 97 fill. után 730 kor., Popovics Lyubomir rövidáru keresk. 21.976 kor. után 730 kor., Pusics György szűcsáru keresk. 26.769 kor. 30 fill. után 970 kor., özv. Radovanovics Györgyné magánzó 21.266 kor. 60 f. után 730

kor., Radovanovics Péter. rőfős keresk. 20.840 kor. után 730 kor., Reiner Simon szesznyagyerkeresk. 36.902 kor. után 1520 kor., Röth Vilmos fakeresk. 56.886 kor. 60 fill. után 2520 kor., Rössler Márton nyersterm. keresk. 32.778 kor. után 1220 kor., Singer Jézsef fényképész 21.614 kor. után 730 kor., Sevcics Mitrofan gör. kel. püspök 25.642 kor. után 922 kor. 87 f., Stein Dávidné ocska vas keresk. 21.204 kor. 20 fill. után 730 kor., Stefanovics Lyubica tőkepénzes 20.980 kor. után 730 kor., Stefanovics Vladimir fűszer keresk. 27.270 kor. után 970 kor., dr. Szentiványi Ármin ügyvéd 23.600 kor. után 810 kor., Szlavy János kir. közjegyző 35.684 kor. után 1320 kor., dr. Szlezák Lajos orsz. gy. képv. 24.876 kor. után 890 kor., Schossberger Hermann festékker. 21.900 kor. után 730 kor., Schossberger Lajos ügynök 25.159 kor. 20 f. után 890 kor., dr. Schossberger Sándor főorvos 17.197 kor. után 574 kor. 88 f., Teubner János ügynök 75.794 kor. után 3320 kor., Udvardy Józsefné bordélyos 27.564 kor. után 970 kor., Vajda Dezső fényképész 20.406 kor. után 730 kor., Várady Lajos vendéglős 21.470 kor. után 730 kor., Vig Vilmos banküzlet 55.274 kor. után 2320 kor., Dr. Wagner Károly orvos 18.629 kor. után 648 kor. 48 f., Wagner Lajos fűszerker. 22.944 kor. után 810 kor., Dr. Wagner Vilmos ügyvéd 24.802 kor. után 890 kor., Weisz Leó gabonaker. 21.600 kor. után 730 kor., Özv. Wurst Lajosné háztulajd. 20.874 kor. után 730 kor., Weiner Adolf nagykereskedő 21.440 kor. 50 f. után 730 kor., Ziegler Ferenc kötszerész 20.000 17 f. után 730 kor., Zurkovicz György vendéglős 25.600 kor. után 890 kor. Összesen 4.443.222 kor. 18 fill. után **179.036 kor. 59 fill.**, ja vaslatba volt hozva 5.926.218 kor. 67 f. után 219.037 kor. 99 fill.

A bizottság fáradságos nagy körültekintést igénylő eredményes munkásságát mi sem fejezi ki szebben, mint az, hogy az adó kivetés ellen fellebbezést úgyszólván be sem adtak.

Itt jegyezzük meg még, hogy a bizottság részéről kirótt adó az 1915. év végéig kamatmentesen fizethető le. Eltekintve attól, hogy a fizetés elmulasztása bírói eljárást von maga után, annál is inkább üdvös a lefizetést még ez évben eszközölni, mert a jövőben csak a befizetett adót lehet majd mint a jövedelemből levonandó tételt tekinteni.

Hirdetési ügynököt alkalmaz a kiadóhivatal.

A harmadik magyar hadikölcsön.

Hetfőn vette kezdetét a legjobb előfelek között a harmadik hadikölcsön nyilvános aláírása. Teljes főkészültséggel és reménykedő bizakodással tekintünk az elkövetkezendő napok elé, amikor bizonyára harmadik nagy pénzügyi csatánkat is diadalmas siker fogja koronázni. Az első hadikölcsön szorongó szívvel gondoltunk tökeszegénységünkre, kimerült gazdasági erőnkre és Kárpátok ormán megjelenő sötét orosz fellegek. És ime, hihetetlen bizalmatlankodásunkra fényesen rácsófolta a nemzet lelkes készsége, hívő bizodalma és országunk szivós teherbírása.

A második hadikölcsön a gorlicei fényes haditény jegyében indult meg, amelyre az olasz hit-szegés sötét árnyékot készült vetni, Remény és kétség között figyeltük az újabb áldozatra föl-hívott nemzet erőfeszítését. És a bizakodóknak adott igazat a milliárdot meghaladó nem várt eredmény. A harmadik hadikölcsön a jó reménység zászlójával indul hódító útjára. Bő termés, magas árak, a hadsereg részére történő nagyértékű vásárlások a szikkadt magyar gazdasági életet pénzzel, gazdasági erővel telítették.

A harctéri helyzet kedvező alakulása megengedte értünk, hogy fölszabadult haderőkkel új akcióba kezdjünk és ellenfeleinknek utolsó reménységet is szét-foszlatva, a világháborút a mi javunkra végső kifejlés elé vigyük. Az agitációra, a kölcsön jegyzésének lebonyolítására tapasztalt és begyakorolt szervezettel áll rendelkezésünkre, amely az ország legkisebb és legelrejtettebb községébe is elér. A hadikölcsön révén népünk széles rétegei megismerkedtek s megbárátkoztak az állampapírossal. Ma már az egyszerű emberek is tudják, hogy mi a kölcsön rendeltetése, célja és hogy a hadiköltvények értékben semmivel sem állanak mögötte a készpénznek, sőt hasznosabbak, mert busás kamatot hajtanak.

Ily körülmények között biztosra vehetjük, hogy már az októberi napokban a jegyzések kedvezően fognak alakulni és már eleve kibontakoznak a várható nagy sikerek körvonalai.

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hirlappal.

Tűzkeresztség előtt.

Az ujvidéki honvédek, akik a legutóbbi marssal mentek az orosz harctérre, eddig a front mögött voltak, csak e hónap 15-én mentek először tűzbe.

Hogy milyen az ujvidéki honvéd hangulata közvetlen azelőtt, amikor mennie kell a dicsőségbe, vagy a halálba, amikor már megkapta a parancsot, mely tudatja vele, hogy holnap ekkor meg ekkor támadás, azt megkapóan illusztrálja L. Jenő honvédegyalogezredbeli hadapród következő levele, melyet október 14-én írt az orosz harctéren.

— Messze orosz földön járunk, amelyet csapataink csak nemrégiben tapodtak végig ellenállhatatlan erővel. Magasztos, fölemelő érzés ilyen területen járni. Alig érezzük a fáradságot, noha bizony majdnem járhatatlan, mély sáros utakon vonulunk előre.

— Holnap már ágyuzzunk fog kisérni utunkon. Megjött a parancs: általános támadás. Tűzkeresztségünk hajnalán még mindig a régi jókedvben és a régi hangulatban, dalolva várjuk a kürtjelet.

Büszkén, bátran és boldogan készül rohamra az ujvidéki honvéd.

HIREK

Városi küzgyűlés. A jövő hét folyamán tartja meg a törvényhatósági bizottság október havi közgyűlését, melynek két főpontja a költségvetés letárgyalása és Ujvidék városának hadikölcsön jegyzése lesz.

Lesz elég vaj Ujvidéken. Payerle Nándor főkapitány szerdán Dunabökenyben járt, ahol az ottani vajszővetkezet nyilvános arlettésén, mint a legtöbbet ígérő, lekötötte Ujvidék számára az egész 1916. évi vajtermelést, körülbelül 200 mm. kilonkénti 570 koronával. Január 1-től tehát — k. b. 6 K-ért — kapunk városi vajat. A vaj elsőrangú minőségű s van legalább is oly jó, mint a híres tescheni vaj.

Vasdényei Gábor rendőrkapitány hadbavonult. A király Vasdényei Gábor rendőrkapitányának, a rendőrbejelentési hivatal főnökének, aki 56 éves kora dacára harctéri szolgálatra jelentkezett, régebben viselt hadnagyi rangját visszaadta. Vasdényei Gábor, a hadsereg legfiatalabb huszárhadnagya pénteken már harctéri rendeltetési helyére vonult

be. A rendőrbejelentési hivatal vezetésével Payerle Nándor rendőrőrkapitány ilju Zanbauer Gusztáv tb. rendőrkapitányt bízta meg, akinek kirendelése annál is inkább örömdetes, mert a jeles és szorgalmas rendőrkapitány személyi tulajdonságai garanciát adnak arra, hogy a rendőrbejelentési hivatalba új és modern szellem és a mi ennél is fontosabb, kívánatosabb és sürgősebb volt: *uj hang* fog bevonulni és Zanbauer rendőrkapitány erővel kezel fogja megtorolni a közönséggel szemben e hivatalban igen gyakran használt sértő-bántos módot. Es ha ezt a rákfenét megszünteti, úgy működése e téren is általános rokonszenvvel fog találkozni. Ilyen értelemben üdvözljük új hivatala élén.

Lengjenek a bolgár zászlók. Budapest utcáin már lobognak a bolgár zászlók. Az új zászló egy új szövetségést jelent, egy új baráti nemzetet, amely a mi igazunk mellé állt és a mi diadalunkért fog küzdeni vitészséggel. A hős bolgár nemzet zászlója ugyanolyan színű, mint a magyar zászló, csak más elrendezésben. A fehér-zöld-vörös bolgár zászló örömet hozott nekünk és gyászt ellenségeinknek. Lobogjanak házaikon a bolgár zászlók és hirdessék számunkra a végre, teljes, tökéletes győzelmet!

A háború nyomában. Göndör Ferenc, a jeles tollu újságíró, a Népszava harctéri tudósítója ezen a címen megírta háborús impresszióit. A szerző a véráztatta földön járt, falvakról, városokról ír, melyeknek testét összemarcangolta a háború. A véres nyomokon találkozott megható életsorokkal, lihegő, földönfutó emberekkel, akikből mártírokat csinált a háború forgataga. Meglátta a kis és nagy tragédiákat, az írónak van szeme és kitűnő érzéke ahhoz, hogy a háború egy-egy hullámveréséből élénk vetítse az egész oceánt. A könyv szerencsés hittvallás ama társadalmi fel-fogás és világnézet mellett is, amelyet a szerző az életben is képvisel, s melynek egyik erős tollu harcosa. Leírásai megkapók, színesek, frissek, igen érdekesen tud elbeszélni, a szavai muzsikáinak, néhol szinte ihlettel csengenek. A könyv kiállítása izlése, a címlap Rippl-Rónay József műve: egy havas téli táj fekete kereszttekkel telehintve. (Dick Manó kiadása, ára 3 kor. A nagyérdekességű, a maga nemében szenzációs könyvre elő-jegyzéseket az Ujvidéki Hirlap is elfogad.

Hazaftas adomány. Faith Ferenc gözmalomtulajdonos a hadsegélyző bizottság kezeihez 300 koronát küldött el, melyet hőskatonáink téliruha felszerelésére kíván fordítani. A nemeskeblű adomány bizonyára lelkes követőkre fog találni.

Nádassy egyelőre nem jön Ujvidékre. Nádassy, kinek szintársulata jelenleg Halason működik e napokban a városhoz küldött levelében sajnálatlaltudatja, hogy nem jöhet Ujvidékre, mert waggon hiány miatt a díszleteket s kellékeket nem szállíthatja le Ujvidékre. Egyben azonban azon forró óhajának ad kifejezést, hogy ha a vasúti forgalom ismét a rendes kerékvágásba zökken, eljöhessen szintársulatával Ujvidékre.

Megdicsőült hősök. Az ujvidéki kórházakban október 2-től október 18-ig a következő katonák hunytak el: Peruca Károly I/II. Pionier Komp. Geb. B. S. A. 6. Pionier, szül. Drilsitz 1884. évben, Börcsök Imre 15/1. táb. vad. zlj. vadász Szeged 1879., Kotner Ferenc 50/16 gy. e. gyal. Verespatak 1892., Mayer Vilhelm 125/8 honv. e. gyal. Bondorf 1881. Schnur Ferenc 89/9. gy. e. tiz. Szilberék 1880., Mokus György V./19/4. népf. hadt. zlj. népf. őrm. Ujvidék 1875., Fous Ferenc 81/14 gy. e. tiszti szolga Neudorf 1890., Grammelmüller Lipót 84/13 gy. e. gyal. Untergrub 1894., Hlavincki József 84/4 gy. e. tiz. Wien 1887., Sakár Jaroszlav 42/16 gy. e. szak. vez. Radisin 1889., Zelenovics Sava 15/1 hid zlj. hidász Aftofate 1893., Gandtner Mihály 6/4 gy. e. őrv. Dunacséb 1889., Balogh János 4 ár. zlj. árkász Tiszaszentimre 1895., Valentin Vitályos 4/7 népf. gy. e. gyal. Torontáldvar 1882., Wagner Károly S. M. S. Temes mast. gast. Weiskirchen 1897., Bonfert Mihály 31/11 gy. e. gyal. Hermannstadt 1878., Remeselnik József 49/IV. gy. e. gyal. Végles 1893., Weindl Ruppert 15/3 táb. vad. zlj. vadász, egy ismeretlen, Tanhäuser Lukács 15. honv. gyal. Morovno 1873., Szachoz Anton 60/13 gy. e. gyal. Kókényes, Sleich Antal 26/2 vad zlj. vadász Pilisszentkereszt 1895., Pirok József 60/13 gy. e. gyal. Kiskőre 1896., Snovida Vasilij 27 fog munk. oszt. Ujvidék gyal. Pasiceli 1892., Holics Károly 302. munk. oszt. civ. kocsis Pacsér IS72., Kiss Károly 60/6 gy. e. gyal. Kispalad 1895., Zach Antal 84/10 gy. e. gyal. Schotttven 1878., Lumpel János 42/15 gy. e. gyal. Rumburg 1878., Treilovics Milos szerb hadi fogoly Bucsa 1882., Zlatohlavek József 84/2 gy. e. őrv. Trumán 1894., Jakonbek Stanislaw 74/2 gy. e. gyal. U. Sytov 1882., S. Molnár János 3/4 táb. vad. zlj. őrv. Szentandráss 1888., Davcsics Andjelko szerb hadi fog. Novoszelo 1881.

Kitüntetések. A király Szesztay Sándornak, ujvidéki 6. gy. e.-beli tart. főhadnagyának, Balla Árpád polgártársunk vejének, ki annak idején Ujvidék város földmérési munkáitait végezte, az ellenség elött teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül a signum laudist adományozta. — Dala Árpád 6. honv. gy. e.-beli zászlós, ki önként jelentkezett katonai szolgálatra, vitéz magatartásáért az I. oszt. ezüst vitézségi érmet kapta

és soron kívül előlépett zászlóssa. — Papp József ujvidéki adótitst, a 72-ik gy. e. tart. főhadnagya a szerb és az olasz harctéren szerzett érdemeinek elismeréséül a bronz és ezüst signum laudist kapta.

A városi díjnyokok hadise-gyéje. A közhivatali tisztviselőék és díjnyokok országos egyesülete pár nap előtt arról értesítette a város polgármesterét, hogy a belügyminiszter Ujvidék szab. kir. város díjnyokainak — 1914. év november hó 1-ig visszame-nőleg — a háboru végéig havi 10 korona segélyt szavazott meg. A városi tanács most foglalkozik a felosztásra már megküldött pénzösszeg szétosztásának módozataival, úgy hogy a díjnyokok rövidesen kézhez kapják a segélyt.

Az Alagut az Apollóban. Kellermann Bernhardnak a magyar születési világhírű német regény-írónak, legszenzációsabb regénye Az Alagut hétfőn, kedden és szerdán kerül bemutatásra az ujvidéki Apolló moziban.

A D. M. K. E. ujvidéki osz-tályának választmányi ülése. Folyó hó 10-én tartotta meg az egyesület választmányi ülését, amelyen több közérdeklő tárgy került megvitatásra. Igy elsőnek a kulturház ügye. Az ujvidéki osz-tály — tudvalevőleg — még a háboru kitörése előtt mozgalmat indított egy helyben felállítandó kulturház ügyében. A háboru el-odázta ugyan a kérdés végleges rendezését, de lelkes férfiak gondossága nem engedte, hogy az az aktuális teréről végleg le-tűnjön. Az elnökség állandó le-velezést folytat az ügyben a köz-ponttal. Érintkezésbe lépett egy-uttal a helybeli társadalmi és kulturregysületekkel az épületterv megállapítása ügyében. A leg-fontosabb természetesen a város hozzájárulása, amely nélkül a magyarság megerősödésére és elterjedésére törekvő egyesü-le-tünk ezen célját el nem érheti. Városunk vezetésének jóindu-lata és hozzájárulása már bizto-sítva van. A békés viszonyok helyreállta valóra fogja váltani ezen hó óhajunkat. Második tárg-nyul a vidéki könyvtárak szolgá-ltalt. Az osztály arra törekszik, hogy a kötelekébe tartozó vidéki könyvtárakat népies munkákkal, folyóiratokkal és kedvezményes áru tankönyvekkel lássa el. Ily irányu működéséről számolt be az elnök a választmányának. Ezután következett a jelentés a ta-gok szerzésére irányuló mozga-lomról. Bár ezen törekvés álta-lában sikerrel jár, mégsem lehet elhallgatni, hogy az intelligencia nem tanúsítja azon érdeklődést

az egyesület iránt, amellyel kü-lönösen nemzetiségi vidéken min-den magyar embernek faja hege-moniájára törekvő mindennemű mozgalommal szemben viseltetni kell. Végül állást foglalt a vá-lasztmány a Szabad Lyceumnak azon indítványa mellett, hogy a rokkantak ügyében felolvasások tartassanak. Az elnökség a bu-dapesti vezetőséggel megbízott utján érintkezésbe is lépett már e tárgyban. E kérdés megoldása külön bizottság feladata lesz.

Felelős szerkesztő és kiadó :
dr. Königstättler Ottó.

Hirdetmény.

A 3511/915. M. E. számu ren-delet értelmében a morzsolt ten-geri maximális ára. 26 K — f., a csöves tengeri maximális ára . . . 20 K 80 f. métermázsánsint.

Az az eladó és vevő, a ki a fenti rendelkezések ellen vét, az 1912. évi LXIII. t.-c. 7. §-ának utolsó bekezdése értelmében két hónapig terjedhető elzárással, va-lamint 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ujvidék, 1915. évi október 21.

Profuma Béla s. k.
polgármester.

Hirdetmény.

312.29, 491/915. B. M. ein. sz. körrrendelet. Az idegenek és a náluk levő tárgyak fokozott ellen-örzészere tárgyában. 2.987/915. M. E. szám alatt kiadott rendelet megsértésének jogkövetkezményei. (Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőinek és a székesfő-városi államrendőrség főkapitányának.) Az idegenek és a náluk levő tárgyak fokozott ellenörzészéről 2.987/1915. sz. alatt kiadott rendelet 7. §-a alapján a követ-kezőket rendelem :

1. §- Aki az idegenek és a náluk levő tárgyak fokozott ellenörzészéről 2.987/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet 1 §-ának, vagy 2. §-ának első bekezdésében megállapított kötelezettségét megszegi, kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbün-tetéssel büntetendő.

2. §. Aki az idegenek és a náluk levő tárgyak fokozott ellen-örzészéről 2.987/1915. M. E. sz. alatt kiadott rendelet 4. §-ában foglalt rendelkezés ellenére a ha-tárátlépéskor a magával vitt le-veleket, iratokat vagy nyomtat-ványokat a határszéli rendőrka-pitányságnak fel nem mutatja, vagy előtte titkolja, továbbá az a szállótulajdonos, bérlő, kezelő vagy azon szállodai alkalmazott, akik az első bekezdésben idézett rendelet 7. §-ában kimondott tilalmat megszegi, végül, akik az első bekezdésben idézett rendelet 8. §-ában kimondott tilalmat meg-szegi, az amennyiben cselekmé-nyé súlyosabb büntető rendelket

zés elé nem esik, kihágást köve-el és 15 napig terjedhető elzárás-sal és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ez a büntetés a postajövedékeskonkítas miatt való felelősségre nem zárja ki.

3. §. A jelen rendelet 1. és 2. §-aiban ütköző kihágások miatt az eljárás a közigazgatási ható-ságnak, mint rendőri büntető bi-rőságnak, a székesfővárosi állam-rendőrség működési területén a m. kir. államrendőrség, a határ-rendőrség működési területén a határszéli rendőrkapitánynak ha-táskörébe tartozik.

4. §. Ez a rendelet 1915. évi augusztus hó 25-én lépett életbe.

Budapest, 1915. augusztus 19.
Sándor János s. k.

31481. szám
kig. 1915.

Hirdetmény.

A futtaki ut mentén fekvő szöl-lőkben katonai célokra igénybe-vett területek kártalanítása ügyé-ben f. évi október hó 25. napjára helyszini tárgyalást tűzők ki, melyre az érdekelt bérlőket meg-hivom. A helyszini tárgyalást d. e. 8 óraker a futtaki erdőnél ve-szi kezdetét és folytatólagosan halad a futtaki ut felé.

Ujvidék, 1915. évi október 22.

Profuma Béla
polgármester.

1497. szám.
kih. 1915.

Detz Miklósné ujvidéki lakósnő ellen folyammatba tett kihágási ügyben alólírott rendőrkapitány-ság meghozta és kihirdette a kö-vetkező

I T É L E T E T :

Detz Miklósné 40 éves ujvi-déki lakós az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ába ütköző kihágásban vét-kesnek mondatik ki s ezért a hi-vatkozott törvény n. e. s a kbtk. 21. §-a alapján a jelen határozat jogerőre emelkedésétől szá-mítandó 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő, az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ábani célokra for-dítandó 20—20=40 korona pénz-büntetéssel büntetettik, mely pénzbüntetés behajhatlanság ese-tén két napi saját költségén ki-töltendő elzárásra változtattatik át. Köteles továbbá ugyancsak fenti idő és jogkövetkezmények terhével eljárási költség címén 8 koronát a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni. Ezen ítélet a fél költségén az „Ujvi-déki Hirlap“-ban és dobszó által közhírré teendő.

I N D O K O K :

Vegyvizgálat eredménye s a hivatkozott törvény 7. §-a alapján.

Ujvidék szab. kir. város ren-dőrkapitányi hivatala, 1915. évi október hó 5-én.

Dr. Kovacsevics
rendőrkapitány.

1593. sz.
kih. 1915.

Sitits Bogdáné ellen folya-matba tett kihágási ügyben alól-írott rendőrkapitányság meghozta és kihirdette a következő

I T É L E T E T :

Silits Bogdáné 30 éves ujvi-déki lakós az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény n. e. s a kbtk. 21. §-a alapján a jelen ha-tározat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végre-hajtás terhével fizetendő az 1901. évi XX. t.-c. 22. §-ában megha-tározott célokra fordítandó 20—20=40 korona pénzbüntetéssel bü-n-tetettik, mely pénzbüntetés be-hajthatlanság esetén két napi sa-ját költségén kitöltendő elzárásra változtattatik át. Köteles továbbá ugyancsak fenti idő és jogkövet-kezmények terhével eljárási költ-ség címén 8 koronát a városi vegyvizsgáló állomás részére meg-fizetni.

Ezen ítélet a fél költségén az „Ujvidéki Hirlap“-ban és dobszó által közhírré teendő.

I N D O K O K :

Vegyvizgálat eredménye s a hivatkozott törvény 7. §-a alapján.

Ujvidék szab. kir. város ren-dőrkapitányi hivatala, 1915. évi október hó 7-én.

Dr. Kovacsevics
rendőrkapitány.

Kereskedelmi isko-lát most végzett fiatal nő, aki a gépirásba is jártas, állást keres. Szives ajánlatok „Ügyes“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába :: kéretnek. ::

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Buza-tér 5. szám.